

اهمیت مطالعه عملکرد اکوسیستمی (Ecosystem functioning) جوامع کفزی در بررسی

اثرات تغییرات آب و هوایی بر اکوسیستم های مانگرو

نسترن دلفان¹*

¹ دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی شهرستان نور

*مسئول مکاتبات: nastaran_delfan@yahoo.com

چکیده: اکوسیستم های مانگرو که عمدتاً در نواحی بین جزر و مدی مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری پراکنش دارند، نقش بسیار مهمی در فرآیندهای اکوسیستمی مناطق ساحلی ایفا می کنند. این اکوسیستم ها مکان های مهمی برای تغذیه و تخم ریزی موجودات آبی فراهم می کنند. پناهگاه ارزشمندی برای برخی از آبزیان در فصل مهاجرت هستند و محل های نوزادگاهی گونه های مهم تجاری مانند میگوها و ماهیان سطحی می باشند. امروزه تغییرات آب و هوایی با استرس های ناشی از دخالت انسان ترکیب شده و پایداری اکوسیستم های مانگرو را تهدید می کنند. از بین رفتن مانگروها باعث کاهش کیفیت آب سواحل، کاهش تنوع زیستی و بخش عمده ای از محصولات و خدمات اکوسیستمی خواهد شد که جوامع انسانی به آنها وابسته اند. تخریب مانگرو همچنین می تواند موجب رها شدن مقدار وسیعی از کربن ذخیره شده و در نتیجه تشدید گرمایش جهانی شود. ماکروبندوزها گروه بسیار مهمی در شبکه غذایی اکوسیستم های مانگرو می باشند که جریان انرژی و مواد را در این اکوسیستم ها تحت تأثیر حضور خود قرار می دهند. مهم ترین نقش بنتوزها در واقع، ارتباط بین تولیدات اولیه در سطح اول زنجیره غذایی و مصرف کننده ها در سطوح بالاتر است. در کنار نقش مهمی که ماکروبندوزها در سلامت و پایداری اکوسیستم های دریایی ایفا می کنند، از آنها به عنوان یک نماینده برای بررسی اثرات استرس ها محیطی (مانند تغییرات آب و هوایی)، در اکوسیستم ها نیز استفاده می شود. از جمله تغییراتی که در اثر عوامل استرس زای محیطی در اجتماعات کفزی رخ می دهد می توان به حذف گونه ها و یا معرفی گونه های جدید به اکوسیستم و یا کاهش تنوع زیستی اشاره کرد. تغییرات تنوع زیستی همراه با تأثیرات مستقیم بر روی عملکرد اکوسیستم ها است که در نهایت می تواند خدماتی را که انسان از اکوسیستم ها دریافت می کند تحت تأثیر قرار دهد. با این حال تا به امروز میزان همبستگی تنوع تاکسونومیک و تنوع عملکردی برای بسیاری از اکوسیستم ها ناشناخته است. در این مطالعه عملکرد اکولوژیکی جوامع ماکروبندوزی در اکوسیستم مانگرو جزیره قشم توسط تجزیه تحلیل صفت های عملکردی ماکروبندوزها بررسی شد. این نتایج ما را در مدل سازی تأثیر تغییرات آب و هوایی بر روی پایداری اکوسیستم های مانگرو و نیز پیش بینی تغییرات آن در آینده یاری خواهد رساند.

کلیدواژه ها: عملکرد اکوسیستمی، جوامع کفزی، مانگرو، قشم، تغییرات آب و هوایی